

Czy muzyka jest ucieleśnieniem matematyki? Analiza przypadku introitu „Statuit”

Agnieszka Mycka, Instytut Muzykologii KUL

Jerzy Mycka, Instytut Matematyki UMCS

Musica est exercitium arithmeticae occultum nescientis se numerare animi.
G.W.Leibniz

Rozpocznijemy od podania definicji muzyki i jej składowych czynników oraz zaprezentowania przykładu utworu muzycznego, którym będzie introit „Statuit”. Następnie wskażemy problem związany z rozróżnieniem pomiędzy utworem muzycznym a jego wykonaniem. W tym kontekście zaprezentowane zostaną różne notacje/reprezentacje wspomnianego introitu (nowoczesna, neumatyczna diastematyczna i adiastrematyczna) oraz omówione ich charakterystyki matematyczne. Kolejnym zagadnieniem będzie matematyczna koncepcja skal, ich realizacja w przypadku modusów gregoriańskich oraz modalny wyraz introitu „Statuit” i jego statystyczna (markowowska) analiza interwałowa. Wyniki analizy posłużą jako punkt odniesienia do wskazania możliwości łączenia procesu kompozycji z aparatem lingwistyki matematycznej (z odniesieniem do idei Guido z Arezzo).

Bazując na powyższych rozważaniach wskażemy, że spójną perspektywą postrzegania muzyki i matematyki może być traktowanie ich jako swoistej analizy wzorców. W przypadku matematyki taka analiza wzorców (zadanych poprzez aksjomatyki) prowadzi do odkrywania i opisywania relacji pomiędzy pojęciami matematycznymi. W przypadku muzyki wzorce zawarte w utworze muzycznym oddziałują osobowo (intelektualnie i emocjonalnie). Aczkolwiek charakter tego oddziaływania nie jest jasno określony (z jednej strony mamy platońską koncepcję rezonansu duszy, z drugiej problem zmieniających się odniesień konsonanu) jednak jego istnienie sugeruje nieświadomą podatność umysłu na reprezentowane w wpływającym czasie struktury matematyczne. Ten wniosek z kolei może prowadzić do konkluzji, że nowe odczytanie koncepcji „muzyki sfer” jako założenia harmonijnej (to jest w tym kontekście matematyzowalnej) struktury świata pozwala na postrzeganie matematyki i muzyki jako ufundowanych na tej samej rzeczywistości. W takim wypadku muzyka stanowiłaby twórczą (choć czasem nieświadomioną) próbę demonstrowania wzorców występujących w otaczającej nas rzeczywistości, zaś matematyka byłaby abstrakcyjną analizą tychże wzorców.